

Art. og naar det er blevet bemærket, at man dog sikkert aldrig vilde føre Vogne eller andre Gjenstande fra Fyn og Sjælland til Sjælland eller omvendt, kan det gjerne være, det er Tilfældet nu, da man ikke har nogen let Forbindelse mellem Fyn og Sjælland; men naar, som jeg antager om ikke meget lang Tid, Forholdenes Udvikling vil føre med sig en Dampfergeforbindelse over Store-Belt, vil den Hindring falde bort. Det er overhovedet et Spørgsmaal, som vil reise sig fra det ene eller det andet Synspunkt, dersom Forhandlingerne om de sjællandske Jernbaner føre til det Resultat, at Staten kjøber disse Baner. Dersom derimod disse Forhandlinger ikke skulde føre til det Resultat, kan ganske sikkert Anlægget af udvidede Værksteder i Aarhus ikke opsettes, men i dette Dødsblik, hvor denne store Sag staar færvende, tror jeg ikke, det er rigtigt at tage en ensidig Bestemmelse om denne Sag for de jydsk-fynske Baners Vedkommende.

Naberg: Den Sammenligning, som den ærede sidste Læser (Læser) anstillede mellem Driften af Statsjernbanerne og Statstelegrafan, kan jeg ikke erkende for at være ganske rigtig, thi der er i alle Tilfælde den Forskjel, at Statsjernbanerne ikke alene bære sine Driftsudgifter, men ogsaa give omtrent et Par Procent til Forrentning af Anlægskapitalen, hvorimod Statstelegrafan ikke alene ikke giver en Øre til Forrentning af sin Anlægskapital, men end ikke kan bære sine Driftsudgifter, og det forekommer mig derfor, at det ikke vilde være saa unaturligt, om man søgte noget nærmere at bringe Udgifter og Indtægter i Overensstemmelse med hinanden, end nu er Tilfældet, selv om det ogsaa skulde have en Forøgelse af Telegraffarterne til Følge. Jeg skulde derfor ikke have været aldeles utilbøjelig til at gaa ind paa en noget forandret Tagtansættelse, navnlig saaledes som foreslaaet med en Grundtagt og en Ødtagt, naar man derved paa en lempelig Maade kunde komme til en forøget Indtægt, for derved at faae dækket i alt Fald en Del af den meget betydelige Underbalance, der er paa Statstelegrafens Drift. Da disse Forhandlinger nu allerede ere trukne noget langt ud, skal jeg indskrænke mig til at berøre et Par af de Ændringsforslag, der ere stillede til det Afsnit af Finansloven, som for Tiden ligger for til Forhandling. Det første Ændringsforslag, jeg i den Henseende ønsker at knytte nogle Bemærkninger til, er Ændringsforslaget under Nr. 38, der er fallet til 3die Hovedafsnit § 19 om et forøget Tilskud af 5,000 Kr. til Hedeelskabet. Jeg kan med Hensyn til dette Ændringsforslag i det Væsentlige tiltræde, hvad der er udtalt saavel af den ærede Ordspører som ogsaa af det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), og jeg skal derfor kun til det, der af de to ærede Medlemmer er udtalt, endnu føje nogle Bemærkninger.

Jeg kan imidlertid ikke være ganske enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) i den Opfattelse, han gjorde gjældende med Hensyn til Betydningen af den Bevilling af 5,000 Kr., som her er Tale om til det danske Hedeelskabet til Udvidelse af dets Virksomhed, idet det ærede Medlem mente, at der derved kun var fortaaet Understøttelse til Anlæg af Haver i Vestjylland. Jeg derimod har opfattet Forslaget saaledes, at der derved var tilsiget Veiledning og Understøttelse til Smaaplantninger og Haveanlæg i Vestjylland, saaledes som ogsaa udtrykt i Ændringsforslaget, og jeg tror, at Smaaplantninger have fuld saa stor Betydning som Haveanlæg, skjøndt jeg indrømmer, at ogsaa disse have deres Betydning. Men i hvert Fald er det min Opfattelse af Forslagets Betydning, og jeg tror ogsaa, at det stemmer bedst med den Retning, i hvilken Hedeelskabet hidtil har arbejdet i den Henseende. Det er jo heller ikke noget Nyt for Hedeelskabet at komme til at beskæftige sig hermed, idet det i flere Aar har ydet baade Veiledning og Understøttelse i den her antydede Retning, og jeg skulde tage meget feil, om ikke ogsaa Selskabets Love indeholde en Bestemmelse i den Henseende. Jeg kan derfor heller ikke dele den Opfattelse, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har søgt at gjøre gjældende i Betænkningen, eller rettere den Frygt, han synes at have for, at det danske Hedeelskabet derved for meget skulde sprede sin Virksomhed, og at det formodentlig vilde være hensigtsmæssigt at overlade denne Virksomhed til Statsautoriteterne, hvormed han sandsynligvis mener Forstvesenet, en Opfattelse, som til dels synes at finde Tilslutning ogsaa fra den høitærede Indenrigsministers Side. Jeg tror nu, at Hedeelskabet allerede har ved sin Virksomhed saavel i det Hele som ogsaa i denne Henseende vist, at det er istand til at kunne magte denne Opgave, og jeg kan ikke hrstaa, dersom man vil have det lagt ubelukkende i Statens Haand, at man (da har anden Udvei end at søge til Forstvesenet. Dette har jo imidlertid ikke nogen stor Udredelse i Sjælland, der er vel i det Højeste 5—6 Skovridere, af hvilke de fleste bo temmelig langt mod Ost i Landet og altsaa vilde være fjernede temmelig meget fra de Steder, hvor deres Virksomhed stærkest vil behøves. De have jo desuden saa betydelige Distrikter i føre Tilhyn med, at deres Tid i den Grad draf er optaget, at de sandsynligvis vanskelig vilde kunne afse ret megen Tid i andre Diemed, altsaa heller ikke her, og den Virksomhed, de i den Henseende vilde kunne udøve, vil altsaa indskrænke sig vesentligst til deres nærmeste Nærhed, altsaa de ikke engang naae hen, hvor det fortrinnsvis maatte anses for ønskeligt, at de kunne virke. Jeg tror derfor, at hvis man skal vente sig noget virkelig Udbytte af denne lille Bevilling, bør den ubeinget overlades til Hedeelskabet. Dette Selskab har